Paul Csavdari

Septuaginta (LXX)

Când și cum a fost trădată Revelația în numele Rațiunii

Există un moment în istorie în care Adevărul n-a fost pierdut prin violență sau cenzură, ci prin consimțământ. Nu printr-o înfrângere, ci printr-un acord. Acest moment este redactarea Septuagintei. Și deși tradiția o sărbătorește ca pe o „lucrare de traducere sacră", realitatea este alta: acolo a început procesul de falsificare a Revelației divine.

În secolul al III-lea î.Hr., în Alexandria, un grup de cărturari evrei au acceptat să-și traducă propriile Scripturi în greacă. Dar nu a fost o traducere în sensul strict. Nu era vorba doar de cuvinte mutate dintr-o limbă în alta. A fost o adaptare ideologică, o acomodare teologică, o rescriere atentă a ceea ce însemna până atunci revelația lui Dumnezeu. Pentru prima dată, Legea și Profeții au fost filtrați prin lentila filosofiei grecești.

Acesta nu este un simplu detaliu cultural. Este începutul unei fracturi. Este momentul în care revelația mozaică a fost reinterpretată în limbajul conceptelor abstracte, al esențelor, al dualismului platonic și al ideii de ordine cosmică guvernată de rațiune. Cu alte cuvinte, momentul în care Adevărul viu al lui Dumnezeu a fost pus în cuvintele unui alt rege: filosofia.

De ce e acest moment atât de grav?

Pentru că până la acest punct, autoritatea textului ebraic nu venea dintr-o „percepție universală" sau din „coerență logică" în sens filosofic. Ci dintr-o relație concretă cu Dumnezeu, care a vorbit și a condus un popor prin oameni anume chemați. Aceasta era revelația: o transmitere istorică, vie, nefiltrată prin idei.

Adevărul era legat de un nume, de o persoană, de un legământ — nu de o „natură", de o „esență", sau de o „ordine universală".

În Alexandria însă, a avut loc un compromis: ca textul sacru să fie acceptabil în contextul intelectual al vremii, trebuia să pară compatibil cu Logosul grec, cu ideea de armonie rațională, cu miturile civilizațiilor mari.

Astfel, s-a deschis poarta sincretismului: amestecul dintre revelație și interpretările omenești care, deși rafinate, erau străine de vocea lui Dumnezeu.

Trădarea evreilor: acceptul tăcut

Nimeni nu a impus această modificare prin forță. Nu a fost o cucerire, ci o trădare. Evreii alexandrini nu au fost persecutați. Din contră, au fost privilegiați. Au fost integrați în sistem, consultați, sprijiniți. Și au acceptat. Aici este cheia: au acceptat ca revelația să fie reinterpretată pentru a fi respectabilă în ochii filosofilor.

În loc să apere Adevărul revelat — așa cum fusese transmis prin Moise și profeți — au optat pentru a-l „traduce" într-o formă care părea mai „universală", mai „rațională", mai „acceptabilă" pentru elitele grecești.

Cu această decizie, au vândut dreptul de întâi-născut al revelației pentru un castron de prestigiu intelectual.

Daniel 8 și confirmarea profetică

Acest moment nu este doar istoric. Este profetic. Cartea lui Daniel, capitolul 8, descrie apariția unei puteri simbolizate printr-un „corn mic", care se ridică nu prin forță, ci prin viclenie, manipulare și prestigiul intelectual. Este o putere care „calcă în picioare adevărul" (Daniel 8:12), care „se înalță până la Prințul Oștirii" (v.11), și care face să înceteze „necurmatul" — fluxul continuu al revelației.

Termenul — „necurmatul" (tamid în ebraică) — este esențial. Nu este vorba despre „jertfe" fizice, așa cum apare în unele traduceri, ci despre continuitatea legăturii dintre Dumnezeu și oameni prin adevăr. Așa cum știm din alte contexte biblice, „necurmatul" se referă la un proces viu: focul care nu se stinge, lumina care nu se oprește, mărturia care încetează.

În Daniel 8, cornul cel mic atacă exact această continuitate. Nu o anulează prin război sau distrugere fizică, ci o înlocuiește cu altceva. Cu o versiune coruptă. Cu o falsificare.

Septuaginta nu este doar o traducere – este o ediție ideologică

Manuscrisele descoperite la Qumran, care păstrează fragmente ale textului ebraic anterior, arată diferențe semnificative față de LXX. Nu doar în termeni de formulări, ci chiar în structură narativă. De exemplu, cele mai vechi manuscrise nu conțin anumite detalii teologice esențiale pentru ideile ulterioare despre cădere, Diavol sau păcatul originar. Acestea apar în versiuni grecești, în special în Geneza 2–3, unde povestea Edenului este profund modelată de ideea greacă a cunoașterii interzise și a pedepsirii omului pentru hybris (depășirea limitelor impuse).

Cine a introdus aceste elemente? Cine a avut interesul ca revelația mozaică — care era una despre alegere, responsabilitate și ascultare istorică — să devină o poveste despre destin, esență și păcat moștenit?

Răspunsul este evident: cei care credeau în Logosul filosofic, nu în vocea vie a lui Dumnezeu.

Un început fals pentru o teologie falsă

Tragedia nu este că au tradus. Ci că au rescris. Că au îmbrăcat Adevărul într-o haină care nu îi aparținea. Iar această haină a devenit, cu timpul, norma. Astăzi, mulți creștini și iudei consideră LXX ca fiind „Scriptura". Dar aceasta nu mai este revelația curată, ci o versiune sincretică, în care Dumnezeu pare tot mai mult un „principiu universal", nu o persoană care vorbește, cere și conduce.

Aceasta este profanarea sanctuarului. Nu o clădire de piatră, ci fluxul revelației. Adevărul care circula prin Lege și Profeți a fost oprit, redirecționat, filtrat prin altă autoritate.

Și totuși, ceva rămâne curat

Profeția nu se încheie cu înfrângerea. Daniel 8:14 aduce speranța: „Până când?… Până la 2300 de seri și dimineți; apoi sanctuarul va fi curățit." Este promisiunea că această falsificare va fi demascată. Că adevărul va ieși din nou la lumină. Dar pentru aceasta este nevoie de oameni care să iubească Adevărul mai mult decât tradiția. Mai mult decât prestigiu. Mai mult decât textul „canonizat" de consensul religios.